

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR
FINANCIJSKIH USLUGA

Na temelju odredbi članka 15. točke 2. i članka 8. stavka 1. i 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (Narodne novine br. 140/05 i 12/12), članka 83. stavka 1. točke 2. i 8. *Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma* (Narodne novine 108/17, 39/19, 151/22, u daljnjem tekstu: **ZSPNFT**), članka 681. stavka 3. točke 3. i članka 695. stavka 1. *Zakona o tržištu kapitala* (Narodne novine, br. 65/18, 17/20, 83/21, 151/22, u daljnjem tekstu: **ZTK**), članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine br. 47/09, 110/21), u postupku neposrednog nadzora nad društvom **Digital Assets d.o.o.**, Hrvatske mornarice 1C, Split, OIB: 37096783668, (u daljnjem tekstu: **Društvo**), po službenoj dužnosti, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 28. lipnja 2024. donosi

RJEŠENJE

- I. Nalaže se društvu Digital Assets d.o.o., Hrvatske mornarice 1C, Split, OIB: 37096783668, uspostaviti nužne mehanizme kontrole unutar svog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma na način da:
 1. sukladno članku 13. stavku 1. i članku 16. stavku 1. i 2. ZSPNFT-a, uspostavi mehanizam povezivanja transakcija koje su međusobno povezane, u cilju kvalitetnog upravljanja rizicima koji proizlaze iz sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, i to posebice na način da:
 - uspostavi informatički sustav centralnog povezivanja transakcija na nivou svih poslovnica;
 - uspostavi sustav automatiziranih upozorenja vezanih uz povezane transakcije;
 2. sukladno članku 56. i 66. ZSPNFT-a uspostavi odgovarajući sustav za postupanje sa sumnjivim transakcijama u cilju upravljanja i smanjenja izloženosti rizicima pranja novca i/ili financiranja terorizma;
 3. uspostavi mehanizme kontrole i revizije procesa upravljanja rizicima sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma kroz neovisnu i kvalitetnu funkciju interne revizije sukladno članku 72. ZSPNFT-a i pravilima struke;
 4. prekine poslovne odnose sa svim društvima koja za društvo Digital Assets d.o.o., Hrvatske mornarice 1C, Split, OIB: 37096783668 obavljaju djelatnosti propisane člankom 19. stavkom 2. točkom 19. ZPNFT-a, a nisu upisana u Registar pružatelja usluga virtualne imovine ili poslovne odnose s njima revidira i uskladi u odnosu na ograničenja koja su propisana ZSPNFT-om;
 5. sukladno članku 66. stavku 2. točkama 2. i 4. ZSPNFT-a provede ciljane edukacije djelatnika u odnosu na stanje utvrđeno u postupku neposrednog nadzora, te da

nakon toga kontinuirano provodi periodičke edukacije frekvencijom koja je češća od godine dana;

sve u roku 90 dana od dana primitka ovog Rješenja, osim u odnosu na točku I.5 kod koje je ciljanu edukaciju dužno provesti u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja, te o tome dostaviti dokaze.

- II. Nalaže se društvu Digital Assets d.o.o., Hrvatske mornarice 1C, Split, OIB: 37096783668 da o provedbi točke I. izreke ovog Rješenja izvijesti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga po proteku pojedinačnih rokova iz točke I., bez odgode, pri čemu takav izvještaj o provedbi treba uključivati:
- Izvještaj Uprave
 - Izvještaj interne revizije
 - Izvještaj edukatora o provedbi ciljane edukacije iz točka I.5. izreke ovoga Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: **Hanfa**), provela je postupak neposrednog nadzora nad društvom: Digital Assets d.o.o., Hrvatske mornarice 1C, Split, OIB: 37096783668, (u daljnjem tekstu: **Društvo**). Zapisnik o neposrednom nadzoru izdan je 14.05.2024. (u daljnjem tekstu: **Zapisnik**) na koji je Društvo izjavilo prigovor 31.05.2024. (u daljnjem tekstu: **Prigovor**). Hanfa je uzela u obzir i razmotrila navode iz Prigovora te u nastavku obrazlaže nadzorne mjere iz ovog Rješenja kako slijedi.

I.1.

Društvo je dužno obaviti dubinsku analizu stranke neovisno je li riječ o jednokratnoj transakciji ili o više transakcija koje su međusobno očigledno povezane, a koje, ako se povežu ukupno dosežu vrijednost od 1.000,00 EUR i veću, što je propisano člankom 16. stavkom 1. i 2. ZSPNFT-a. Također, Društvo je isto propisalo vlastitim internim aktom, točkom 14. *Politike o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma* od 18.12.2023. (u daljnjem tekstu: **Politika**). Nadalje, Društvo je u pisanoj Izjavi u okviru postupka neposrednog nadzora navelo kako gotovinske transakcije ispod 1.000,00 EUR provjeravaju i povezuju djelatnici Društva, tako da po sjećanju prepoznaju klijente i ako utvrde da se radi o istoj osobi, tada te transakcije povezuju. Međutim, utvrđeno je da Društvo nije postupalo po navedenim propisanim obvezama kako je detaljno opisano u Zapisniku.

U postupku neposrednog nadzora utvrđeno je da je Društvo prilikom praćenja transakcija, propustilo njihovo povezivanje, čak i u istom danu, slijedom čega nisu provedene dubinske analize.

Nadzorom je utvrđeno kako značajan dio poslovanja Društva čine gotovinske transakcije manje od 1.000,00 EUR. Takve transakcije predstavljaju ■% svih gotovinskih transakcija unutar promatranih razdoblja. Upravo ta činjenica ukazuje na potrebu povezivanja zakonom

predviđenih transakcija, bilo da se radi o iznosu od 1.000,00 EUR ili više ili 10.000,00 EUR ili više.

Nadzorom je utvrđeno da Društvo međusobno ne povezuje transakcije koje su očigledno povezive. Transakcije koje Društvo ne povezuje obavljaju se na način da jedna ili više osoba obavlja transakciju koja je manja od 1.000,00 EUR putem istog ili različitih novčanika. Transakcije su razdvajane na više osoba, više računa ili više uplata/isplata putem istog računa, kako bi svaka pojedinačno bila ispod iznosa od 1.000,00 EUR, upravo kako se ne bi obavila dubinska analiza i identificirao klijent.

Transakcije manje od 1.000,00 EUR ne prate se iz središnjeg mjesta elektronički (centralno), već je odgovornost prenijeta na zaposlenike u poslovnica premda je Društvo obvezno i u svakom slučaju odgovorno za prepoznavanje transakcija koje je potrebno međusobno povezati.

Kod određenih transakcija utvrđeno je kako se obavljaju bez prisustva klijenta, dok odluku o provedbi istih, prema navodima Društva, donosi administrator u poslovnici. Opisanim postupanjem Društvo prenosi odgovornost za donošenje odluke o provođenju takvih transakcija na administratora u poslovnici, čime se cjelokupni sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (u daljnjem tekstu: **SPNFT**) izlaže povećanom riziku od mogućih prijevara. Odluku je obvezna donijeti odgovorna osoba odgovarajuće hijerarhijske razine u Društvu, unutar razrađenog internog postupka, a ne odgovornost prenijeti na administratora u poslovnici, što Društvo čini.

Dodatno, u cilju provjere načina funkcioniranja sustava u praksi, službenik Hanfe je u istoj poslovnici Društva u Zagrebu u istom danu u razmaku od 8 sati između transakcija obavio dvije transakcije razmjene kripto valuta za gotovinu i to u ukupnoj vrijednosti većoj od 1.000,00 EUR. Društvo predmetne transakcije, bez obzira što su se odvale u istom danu, nije povezalo te od službenika Hanfe nisu zatraženi podaci o identitetu niti ostali podaci potrebni za provođenje dubinske analize. Iz navedenog proizlazi da sustav povezivanja gotovinskih transakcija i utvrđivanja prelaze li transakcije iznos od 1.000,00 EUR u Društvu nije uspostavljen, što ponovno ukazuje na povećani rizik od pranja novca i financiranja terorizma (u daljnjem tekstu: **PN/FT**).

Društvo je u Prigovoru osporilo utvrđenja iz ovog dijela Zapisnika navodeći da uzorak ne prati volumen i cikluse vrijednosti virtualnih valuta, da više osoba može zajednički ulagati i/ili čuvati virtualne valute, da više osoba može istovremeno biti u poslovnici, a također navodi kako smatra da je Društvo ispravno postupilo u situaciji kada je službenik Hanfe pristupio u poslovnici Društva.

Hanfa ne prihvaća navode iz Prigovora Društva te ostaje kod činjeničnog stanja kako je ono utvrđeno Zapisnikom.

Položaj koji Društvo zauzima na tržištu je relevantan u kontekstu gotovinskih transakcija kako je naprijed opisano jer je riječ o značajnom udjelu transakcija manjih od 1.000,00 EUR-a. Povezivanje transakcija je zakonska obveza, kojoj je svrha identificirati osobu koja obavlja povezane transakcije kako bi se na taj način smanjio rizik od PN/FT i onemogućilo namjerno neprovođenje dubinske analize. Društvo u Prigovoru također često koristi pojam „radi se

vjerojatno o zajedničkom ulaganju i/ili čuvanju...“ što ne može biti prihvaćeno kao obrazloženje jer se temelji na neutvrđenoj pretpostavci, a ne činjenici, upravo zbog toga što je Društvo propustilo provesti dubinsku analizu temeljem koje bi bilo u mogućnosti utvrditi točno činjenično stanje. Nadalje, iz Prigovora je evidentno ignoriranje sustava SPNFT od strane Društva, posebice vezanih uz prepoznavanje rizika PN/FT. Uzimajući u obzir da je Društvo dugi niz godina prisutno na tržištu kripto valuta i to kao jedan od najvećih sudionika, bitno je naglasiti da Društvo ne bi smjelo na pojednostavljen način shvaćati zakonsku odredbu o povezivanju transakcija bez obzira radi li se o transakcijama o ispod 1.000,00 EUR i više ili 10.000,00 EUR i više. Tome u prilog govori pristup Društva da nije potrebno izvršiti dubinsku analizu a time niti povezivati transakcije, niti u jednom slučaju ako se radi o transakciji ispod 1.000,00 EUR. Zakon dozvoljava obavljanje transakcije bez dubinske analize za iznose ispod 1.000,00 EUR, međutim, zakon isto tako predviđa i obavljanje povezivanja transakcija ispod 1.000,00 EUR kao i obavljanje dubinske analize ako su te manje transakcije međusobno povezane.

Pojednostavljen pristup Društva utvrđen je nadzorom, gdje iste osobe čak u istom danu provode transakcije koje Društvo nije povezalo, dok u slučaju prijavljivanja gotovinskih transakcija iznad 10.000,00 EUR Društvo smatra da je o tome dovoljno izvijestiti Ured za sprječavanje pranja novca, Ministarstvo financija (u daljnjem tekstu: **Ured**) bez povezivanja transakcija.

Upravo suprotno navedenom u Prigovoru, a kako bi se na pravilan način upravljalo rizicima koji proizlaze iz SPNFT-a, zakonodavac je i predvidio da se transakcije koje su očigledno povezane trebaju povezivati. U protivnom bi smisao odredbe o identifikaciji stranke izostao a sustav SPNFT bio izložen rizicima.

U postupku neposrednog nadzora je na temelju većeg broja pokazatelja nedvojbeno utvrđeno da postoji očigledna povezanost između transakcija manjih od 1.000,00 EUR koje je Društvo bilo obvezno prepoznati i povezati, sukladno članku 16. stavcima 1. i 2. ZSPNFT-a, a propustilo je to učiniti.

Utvrđeni nedostaci predstavljaju veliki sistemski rizik, a posebno su neprihvatljivi ako se uzme u obzir veličina Društva te broj i volumen transakcija koje obavlja. Tako je u prvom kvartalu 2024. ukupni volumen transakcija Društva iznosio ██████████ EUR, što čini █████% cjelokupnog volumena transakcija na tržištu kripto valuta u Republici Hrvatskoj.

Uzimajući u obzir utvrđeno činjenično stanje, zaključuje se da sustav SPNFT kod Društva u dijelu međusobnog povezivanja očigledno povezivih transakcija nije uspostavljen. Društvo je obvezno unaprijediti svoj sustav, posebice u informatičkom dijelu, u cilju povezivanja transakcija kako unutar samih poslovnica tako i putem središnjeg mjesta elektronički, te isto povezati na temelju automatiziranih upozorenja (*alerata*).

Sukladno članku 61. stavku 1. ZSPNFT-a obveznik je dužan o transakciji koja se provodi u gotovini u vrijednosti od 10.000,00 EUR i većoj obavijestiti Ured najkasnije u roku od tri dana od dana obavljanja transakcije. Pritom nije logično pa time ni prihvatljivo tumačenje da bi se prijava o gotovinskoj transakciji podnosila samo za jednokratnu transakciju u vrijednosti od 10.000,00 EUR i većoj, kao i da se ispunjava samo u slučajevima ako osoba istovremeno obavlja više transakcija čija vrijednost prelazi 10.000,00 EUR. Navedeno je suprotno

zakonskoj obvezi povezivanja transakcija budući da je Društvo dužno općenito povezivati transakcije pa tako i transakcije većeg iznosa i u tom smislu primjenjivati odredbu članka 61. stavka 1. ZSPNFT-a.

Iz postupanja Društva kod prijave gotovinskih transakcija razvidno je da je način na koji Društvo trenutačno tumači svoju obvezu pogrešan, a i nelogičan jer bi takvo tumačenje značilo da Društvo uopće nije u obvezi pratiti i povezivati transakcije ako se ne odvijaju u okviru jednokratne transakcije, što je protivno intenciji zakonodavca i smislu propisivanja obveze izvještavanja o gotovinskim transakcijama. Njihov smisao je upravo povezivanje, kako bi onda takve gotovinske transakcije eventualno upućivale na sumnjive transakcije (primjerice zbog njihove veličine). Nerazumijevanje i ustrajnost u pogrešnom postupanju Društva kod prijave, odnosno propuštanja prijave kod gotovinskih transakcija, samo potvrđuju ostale navode iz Zapisnika koji se odnose na to da Društvo općenito transakcije ne povezuje.

Nadzorom je utvrđeno kako je Društvo transakcije četiri osobe ■■■, ■■■, ■■■, ■■■ iz pregledanog uzorka od 14 osoba, samo parcijalno prijavilo, iako su transakcije tih osoba bile povezane, kako je u Zapisniku detaljno obrazloženo. Za 3 osobe uopće nisu podnesene prijave gotovinskih transakcija jer njihove transakcije nisu povezivane, budući da nisu jednokratno ili istovremeno dozele iznos od 10.000,00 EUR, zbog čega prema shvaćanju Društva nisu ispunjavale uvjet za prijavu Uredu kao gotovinska transakcija.

Postupanje s transakcijama ispod 1.000,00 EUR koje Društvo nije povezivalo u situacijama kad su trebale biti povezane potkrjepljuje utvrđenje da Društvo transakcije ne prati i ne povezuje na odgovarajući način, a što se odnosi i na transakcije iznad 10.000,00 EUR. Društvo nema ujednačen sistem praćenja, analiziranja i prijave transakcija koje su međusobno očigledno povezane (slučaj iste osobe koja u tom mjesecu ima transakcije zbirno u iznosu većem od 10.000,00 EUR) pa u nekim slučajevima suprotno članku 61. ZSPNFT ne obavještava Ured u roku od 3 dana o transakciji većoj od 10.000,00 EUR.

Društvo je dužno uspostaviti alat za povezivanje transakcija koje su međusobno povezane, a zbirno prelaze iznos od 10.000,00 EUR, kako bi te transakcije povezal i na temelju toga razumno procijenilo njihovu potrebu za prijavu Uredu kao gotovinske transakcije, a i kao eventualno sumnjive transakcije, zbog svoje veličine.

Slijedom navedenog, u postupku nadzora je utvrđeno da je Društvo postupilo suprotno čl. 15. st. 4. i čl. 16. st. 1. i 2. ZSPNFT-a, te je točkom I. 1. naloženo da uspostavi mehanizam povezivanja transakcija u cilju kvalitetnog upravljanja rizicima koji proizlaze iz sustava SPNFT na način kako je to naloženo u izreci.

I.2.

U neposrednom je nadzoru utvrđeno da Društvo nema odgovarajući sustav za postupanje sa sumnjivim transakcijama, vezano uz koje je člankom 56. stavkom 1. ZSPNFT-a propisano da je obveznik dužan suzdržati se od obavljanja sumnjive transakcije kada zna, sumnja ili ima razloga sumnjati da u vezi s tom transakcijom postoje razlozi za sumnju na PN/FT.

Zapisnikom je utvrđeno da je provedena analiza transakcija u okviru uzorka, te je utvrđeno da kod određenih klijenata Društvo suprotno naprijed navedenoj zakonskoj odredbi kontinuirano provodi transakcije za koje smatra da su sumnjive i prijavljuje ih Uredu. Osim navedenog,

utvrđeno je da Društvo određene transakcije prijavljuje Uredu samo kao gotovinske iako bi iste trebalo prijavljivati Uredu kao sumnjive.

Konkretno, utvrđeno je da klijenticu ■ Društvo tretira kao srednje rizičnu bez obzira što je u 8 mjeseci ostvarila promet isključivo prodajom kripto valuta u iznosu od ■ EUR, što je sukladno članku 44. ZSPNFT-a zahtijevalo pojačanu dubinsku analizu iz koje bi Društvo moglo utvrditi više relevantnih činjenica. Navedeno pak upućuje na to da je sustav prepoznavanja rizika u Društvu nepouzdan jer nema u praksi dobro uspostavljen sustav upozorenja, što je vidljivo i iz toga što za ■ nije promijenjena kategorija rizika.

Pregledom prijavljenih transakcija za ■ utvrđeno je kako su njene transakcije, iako su bile velike i neobične, prijavljivane samo kao gotovinske, a ne i kao sumnjive iako članak 53. ZSPNFT-a opisuje složene i neobične transakcije kao sve one koje ispunjavaju najmanje jedan od uvjeta: 1. transakcija je složena; 2. transakcija je neobično velika; 3. transakcija se izvršava prema neobičnom uzorku; i 4. transakcija nema očitu ekonomsku ili pravnu svrhu.

U vezi sa sumnjivim transakcijama Društvo je dužno analizirati njihovu pozadinu i svrhu, uključujući i podatak o izvoru sredstava te rezultate analize evidentirati u pisanome obliku te u skladu sa člankom 56. ZSPNFT-a obavijestiti Ured o sumnjivoj transakciji. Prema članku 80. stavku 1. točki 4. ZSPNFT-a, Društvo je dužno voditi evidencije o složenim i neobičnim transakcijama, a u toj evidenciji Društvo nije imalo podatak o transakcijama ■ Hanfa ne prihvaća navode iz Prigovora Društva u odnosu na ovu klijenticu te u cijelosti ostaje kod utvrđenja iz Zapisnika.

Zapisnikom su također analizirani slučajevi klijentica ■ i ■ kod kojih je Društvo dostavljalo Uredu obavijesti o sumnjivim transakcijama, no u kontinuitetu je i nadalje provodilo sumnjive transakcije, unatoč zabrani iz članka 56. stavka 1. ZSPNFT-a. Društvo je na ovaj dio Zapisnika u odnosu na obje klijentice dalo jednaki prigovor. Društvo je navelo kako je nakon početka sumnje da se radi o pranju novca prikupljalo podatke sa svrhom obrazloženja razloga za sumnju u skladu sa člankom 20. stavkom 13. ZSPNFT-a te također smatra da je postupalo u skladu sa člankom 56. stavkom 8. ZSPNFT-a jer je rezultat takvog postupanja bilo otkrivanje informacija o stranci Uredu, zbog čega su te transakcije prijavljivane kao sumnjive.

Hanfa ne prihvaća ovakvo tumačenje Društva već ukazuje na to da se sukladno članku 56. stavku 1. ZSPNFT-a, Društvo kao obveznik bilo dužno suzdržati od obavljanja sumnjive transakcije ako sumnja na PN/FT. Umjesto toga, Društvo je nastavilo provoditi transakcije s klijenticom ■ unatoč kontinuiranoj sumnji da se radi o financijskoj muli.

Društvo je postupilo suprotno članku 13. ZSPNFT-a budući da nije na odgovarajući način upravljalo rizikom od PN/FT, što je evidentno iz primjera klijentica ■ i ■ iako navedene klijentice predstavljaju najviši rizik za PN/FT obzirom da samo Društvo u kontinuitetu sumnja i prijavljuje klijentice Uredu upravo zbog PN/FT, Društvo svejedno u kontinuitetu nastavlja provoditi niz njihovih sumnjivih gotovinskih transakcija, omogućavajući im na taj način počinjenje radnji poduzetih u svrhu PN/FT, umjesto da ih u tome onemogućava.

Društvo nije pravodobno promijenilo kategorizaciju rizika za pojedine klijente. Društvo je obvezno u kontinuitetu pratiti sve parametre koji utječu na kategorizaciju klijenata, u cilju

kvalitetnog praćenja istih te primjene odgovarajućih propisa (koja vrsta dubinske analize se provodi).

Slijedom navedenog, Hanfa u cijelosti ostaje kod činjeničnog utvrđenja iz Zapisnika te nalaže Društvu uspostaviti odgovarajući sustav za postupanje sa sumnjivim transakcijama, sukladno točki I. 2. izreke ovog Rješenja.

I.3.

U postupku neposrednog nadzora je utvrđeno da je unutarnju reviziju provela i *Izvešće unutarne revizije sustava SPNFT* od 15.01.2024. (u daljnjem tekstu: **Izvešće interne revizije**) sastavila osoba koja je istovremeno Direktor operativnog odjela, što je funkcija koja je nespojiva s funkcijom interne revizije, neovisno o tome što je funkciju direktora preuzela pred kraj analizirane godine. Osobe koje obavljaju zadatke interne revizije ne smiju obavljati druge poslove i zadatke u Društvu, niti na bilo koji drugi način dolaziti u sukob interesa sa zadacima osobe koja obavlja posao unutarne revizije. Direktor operativnog odjela zapravo ocjenjuje proces u Društvu u kojem i sam sudjeluje i koji vodi. Utvrđen je i propust u Izvešću interne revizije jer je iz pregledanog uzorka u Izvešću interne revizije, donesen pogrešan zaključak da je Društvo prijavilo sve sumnjive transakcije. Navedeno je netočno, što proizlazi i iz analiziranog slučaja ■■■. Ne samo da nisu prijavljene kao sumnjive sve transakcije koje su to trebale biti već i gotovinske transakcije nisu u nekim slučajevima prijavljivane, iako su bile u iznosu od 10.000,00 EUR ili većem jer Društvo neke od tih transakcija nije povezivalo.

Interni revizor Društva u potpunosti osporava utvrđenja vezana uz ovu temu navodeći da se radi o vlastitom, neovisnom mišljenju. Smatra kako Društvo nije propustilo ni jednu gotovinsku transakciju prijaviti Uredu, a budući da interni revizor nije pregledao sve transakcije koje je obavila osoba ■■■ nije niti mogao utvrditi je li možda neka od njenih transakcija trebala biti prijavljena kao sumnjiva. U odnosu na ovaj dio Prigovora treba reći da je svaka transakcija osobe ■■■ po svojoj veličini ispunjavala uvjete za prijavu kao sumnjiva pa se ne može otkloniti propust interne revizije samo uz obrazloženje kako nisu pregledane sve njene transakcije.

Društvo nadalje ističe kako je s obzirom na znanje i poznavanje cjelokupnog sustava Društva, interni revizor najobjektivnije od svih zaposlenika Društva mogao utvrditi trenutno stanje sustava SPNFT u Društvu te da je funkciju direktora operativnog odjela Društva preuzeo na dan 1.11.2023., zbog čega nije bio u sukobu interesa. Navodi Društva u cijelosti su neosnovani.

Nadzorom je utvrđeno kako je Društvo transakcije ■■■ propustilo prijaviti kao sumnjive, razlog za to je detaljno obrazložen. Utvrđeno je kako ni gotovinske transakcije nisu bile uredno prijavljivane jer određeni dio gotovinskih transakcija iznad 10.000,00 EUR Društvo nije prijavilo, zato što transakcije pojedinih osoba nisu bile povezane, iako su morale biti.

ZSPNFT u nekoliko članaka propisuje obveze Društva u provođenju interne revizije. Društvo je tako prema članku 11. ZSPNFT dužno ispunjavati obveze s ciljem sprječavanja i otkrivanja PN/FT koje prema stavku 2. točki 6. uključuju i osiguravanje redovite interne revizije u izvršavanju zadaća i obveza iz ZSPNFT-a. Prema članku 66. stavku 1. ZSPNFT-a, sustav sprječavanja i otkrivanja PN/FT je skup mjera, radnji i postupaka koje Društvo uspostavlja radi utvrđivanja, procjenjivanja, ovladavanja i praćenja rizika od PN/FT kojima je ili bi moglo biti izloženo, a u skladu sa člankom 66. stavkom 2. točkom 7. taj sustav obuhvaća i provođenje unutarne revizije. Dužnost je i odgovornost uprave Društva prema članku 67. stavku 1. točki

10. ZSPNFT-a, osigurati provođenje neovisne unutarnje revizije sustava SPNFT u Društvu. Društvo je prema članku 72. ZSPNFT-a dužno najmanje jednom godišnje osigurati redovitu unutarnju reviziju sustava SPNFT, a unutarnja revizija procjenjuje adekvatnost, učinkovitost i djelotvornost sustava unutarnjih kontrola i na temelju objektivnih dokaza provjerava postoji li dostatna razina sigurnosti da provođenje politika, kontrola i postupaka bude u funkciji smanjivanja i djelotvornoga upravljanja rizikom od PN/FT.

Hanfa ustraje pri utvrđenju da je u Društvu interna revizija sustava provedena samo kako bi se formalno ispunile obveze Društva koje su propisane odredbama ZSPNFT-a. Radilo se isključivo o ispunjavanju forme, a interna revizija nije provedena po pravilima struke.

Svrha unošenja u ZSPNFT obveze provođenja interne revizije bila je da ta osoba ocijeni i savjetuje Društvo kako bi unaprijedilo poslovanje u odnosu na upravljanje rizicima i provjeru sustava internih kontrola, kako bi osoba koja obavlja unutarnju reviziju istražila, procijenila, analizirala i predložila mjere i akcije u vezi s ostvarenjem ciljeva, a za to je potrebno da bude uključena u sve aktivnosti Društva, ali nikako ne kroz operativni proces. Ova svrha nije ostvarena u internoj reviziji koju je Društvo obavilo. Kad se interna revizija obavlja u skladu s pravilima struke, tada osoba koja obavlja tu zadaću, o rezultatima svoga rada izrađuje izvješća. Izvješće o radu trebalo bi sadržavati, a predmetno ne sadrži:

- nalaz (u kojem se sažeto iznosi činjenično stanje) s opisom svega pregledanog;
- nezakonitosti i nepravilnosti ako su utvrđene tijekom obavljanja revizije;
- prijedloge i preporuke za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti te unapređenje i poboljšanje sustava internih kontrola;
- praćenje postupanja po preporukama i po mjerama.

Interna revizija koja se radi po pravilima struke, treba pratiti svoja izvješća kako bi utvrdila jesu li poduzete odgovarajuće mjere i korektivne aktivnosti te je li postignut željeni rezultat na temelju nalaza u dogovorenim rokovima. Izvješća interne revizije trebaju biti objektivna i na konstruktivan i kritički način predočavati svrhu, nalaz i zaključke revizije. U okviru izvješća navode se i preporuke za moguća poboljšanja, odnosno korektivne aktivnosti.

Misija interne revizije je poboljšati i zaštititi vrijednosti Društva pružanjem na riziku utemeljenog i objektivnog angažmana s izražavanjem uvjerenja, savjeta i uvida.

Izvješće Društva pisano je na način da ne daje kritički osvrt na poslovne procese Društva, ne sadrži prijedloge za poboljšanje, nije objektivno i ne može imati nikakav utjecaj na smanjenje rizika, a niti pridonijeti poboljšanju djelotvornosti upravljanja rizicima u Društvu, pa tako ne može ni ostvariti svrhu obveze redovite interne revizije kako je propisana u članku 72. ZSPNFT-a.

Da je interna revizija u Društvu obavljena prema pravilima struke, tada bi procijenila da je kvaliteta procesa upravljanja rizicima nezadovoljavajuća. U takvom okruženju, procesi visokog rizika nisu mogli biti identificirani, a ozbiljni nedostaci interne kontrole su se previdjeli. Društvo je prilikom imenovanja internog revizora, trebalo razumjeti koja je svrha koja se želi postići provedbom interne revizije. Dodjeljivanjem te funkcije osobi koja je operativno uključena u proces koji revidira, Društvo je izložilo svoje poslovanje riziku i nije postupilo u skladu sa člankom 72. ZSPNFT.

Slijedom navedenog, točkom I.3. izreke ovog Rješenja naloženo je Društvu osigurati neovisnost interne revizije, sukladno pravilima struke.

I.4.

U postupku neposrednog nadzora je utvrđeno da je Društvo ██████ sklopilo Ugovor o poslovnoj suradnji (u daljnjem tekstu: **Ugovor o poslovnoj suradnji**) s društvom ██████, ██████ (u daljnjem tekstu: ██████), na neodređeno vrijeme. Ugovorom o poslovnoj suradnji ugovoreno je da je obveza ██████ u svojstvu izvođača obavljati mjenjačke poslove koji su opisani u Dodatku A predmetnog ugovora, a koji predstavljaju djelatnosti iz članka 9. stavka 2. točke 19. ZSPNFT-a (u daljnjem tekstu: **Djelatnosti virtualnih valuta**). Zaključenjem ovakvog ugovora, Društvo postupa suprotno prisilnoj odredbi članka 9.a stavka 1. ZSPNFT-a prema kojoj pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja namjerava na profesionalnoj osnovi u ime ili za račun druge fizičke ili pravne osobe obavljati djelatnosti povezane s virtualnom imovinom, mora prije početka obavljanja tih djelatnosti iste upisati u registar pružatelja usluga virtualne imovine koji vodi Hanfa (u daljnjem tekstu: **Registar**). Društvo postupa i protivno odredbi članka 9.b stavka 1. ZSPNFT-a prema kojoj osim pravnih osoba koje su upisane u Registar, nitko ne smije u Republici Hrvatskoj obavljati djelatnosti povezane s virtualnom imovinom. Postupajući na opisani način, Društvo je svoje poslove povjeralo pravnoj osobi koja nema registraciju Hanfe za obavljanje tih poslova.

Uvidom u mrežne stranice Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske - Sudski registar na adresi <https://sudreg.pravosudje.hr/>, na dan 24.06.2024., utvrđeno je da ██████ ima upisane evidencijske djelatnosti: „*pružanje usluga razmjene virtualnih i fiducijarnih valuta*“ i „*pružanje skrbničke usluge novčanika*“. Navedene djelatnosti potrebno je brisati iz sudskog registra budući da ██████ nije upisana u Registar, a niti je unutar zakonskog roka podnijela Hanfi zahtjev za upis u Registar, slijedom čega predmetne djelatnosti obavlja neovlašteno. Registar kao i popis osoba koje su podnijele Hanfi zahtjev za upis u Registar javno su objavljeni na internetskoj stranici Hanfe, pa je tako Društvo bilo u mogućnosti ove činjenice provjeriti prije zaključenja Ugovora o poslovnoj suradnji.

Ugovorom o poslovnoj suradnji Društvo je prenijelo na ██████ vlastitu odgovornost vezanu uz djelatnosti virtualnih valuta budući da u Ugovoru o poslovnoj suradnji nije navedeno da je Društvo i nadalje odgovorno za predmetne djelatnosti, posebice vezano uz područje SPNFT-a, što predstavlja značajan rizik koji je Društvo samostalno bilo obvezno prepoznati i utvrditi, a što je propustilo učiniti. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki I.4. izreke ovog Rješenja.

I.5.

Iz obrazloženja ovog Rješenja je razvidno kako postoji povećana potreba za internom edukacijom unutar Društva u cilju razumijevanja rizika koji proizlaze iz PN/FT. Neposrednim je nadzorom nedvojbeno utvrđeno kako pogrešnim tumačenjem ZSPNFT-a Društvo međusobno ne povezuje transakcije, pa tako velik broj klijenata i transakcija ostaje neidentificiran, čime se onemogućava smisao SPNFT-a, posebice uzimajući u obzir veličinu prometa koje Društvo ostvaruje u Republici Hrvatskoj. Jednako tako, također i iz ostalih točaka obrazloženja ovog Rješenja razvidno je kako potreba za pojačanom edukacijom djelatnika postoji.

Člankom 71. stavkom 1. ZSPNFT-a propisano je da su obveznici dužni, razmjerno vrsti i veličini te riziku od PN/FT kontinuirano poduzimati mjere da svi zaposlenici koji obavljaju zadaće u području SPNFT-a budu upoznati s odredbama navedenog zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata. U svrhu provedbe navedenog, obveznici sukladno članku 71. stavku 3. ZSPNFT-a donose program godišnjeg stručnog osposobljavanja i izobrazbe najkasnije do kraja tekuće godine.

Uzimajući u obzir utvrđenja u ovom postupku, naloženo je Društvu provoditi pojačane redovne edukacije djelatnika kako je odlučeno točkom I. 5. izreke ovog Rješenja, sve u cilju smanjenja izloženosti Društva rizicima od PN/FT.

Zaključno, u ovom je postupku nedvojbeno utvrđeno kako Društvo nema uspostavljen mehanizam međusobnog povezivanja transakcija, što je značajan sistemski rizik, posebice obzirom na veličinu Društva na tržištu u RH. Društvo ima propisane interne akte i procedure kojima je uređen sustav SPNFT. Međutim, prilikom primjene, Društvo ne provodi isto na odgovarajući način iz čega proizlazi zanemarivanje postojećeg rizika PN/FT, koje je omogućeno takvim postupanjem. Mogući rizik od PN/FT kojem se Društvo izložilo u svom poslovanju, također je potrebno promatrati u kontekstu veličine koje Društvo zauzima na tržištu pružatelja usluga kripto valuta u Republici Hrvatskoj. Ukupni volumen transakcija Društva u prvom kvartalu 2024. iznosi ██████████ EUR, što čini ██████% cjelokupnog volumena transakcija na tržištu kripto valuta u Republici Hrvatskoj. Od navedenog iznosa ██████% čine gotovinske transakcije (██████████ EUR). Jednako tako, u prvom kvartalu 2024. gotovinske su transakcije Društva za ██████% veće od volumena gotovinskih transakcija svih ostalih društava koje pružaju iste usluge.

Hanfa je razmotrila sve navode Društva iz Prigovora te usvojila dio koji se odnosi na ažuriranja internog akta (točka 1. Prigovora – Opća organizacija i sustav SPNFT-a) budući da je Društvo samostalno izjavilo kako će nadopuniti definiciju poslovnog odnosa u idućoj verziji internog akta. Vezano uz ostale dijelove Prigovora, Hanfa ne prihvaća navode Društva te ostaje kod činjeničnog utvrđenja iz Zapisnika.

II.

Sukladno članku 83. stavku 1. točkama 2. i 8. ZSPNFT-a, Hanfa ima pravo naložiti mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u radu obveznika u roku koji sama odredi, kao i poduzeti ostale mjere i radnje za koje je zakonom ovlaštena. Sukladno odredbi članka 695. stavka 1. ZTK, temeljem svih činjenica utvrđenih u ovom postupku, Hanfa može izreći primjerene nadzorne mjere kako bi se osiguralo poštivanje propisa.

Člankom 695. stavkom 7. ZTK propisano je da je subjekt nadzora dužan otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti te podnijeti Hanfi izvještaj o mjerama koje je poduzeo za njihovo otklanjanje, unutar roka koji je Hanfa odredila. Izvještaju je potrebno priložiti dokumentaciju i druge dokaze iz kojih je vidljivo jesu li utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, sukladno članku 695. stavku 8. ZTK. Obzirom na naložene nadzorne mjere, Hanfa je procijenila da je rok od 90 dana primjeren za postupanje po ovom Rješenju.

Prilikom odlučivanja o nadzornoj mjeri, proveden je test razmjernosti, sukladno članku 695. stavku 2. ZTK, te je ocijenjeno da je mjera razmjerna obzirom da pridonosi ostvarivanju načela zakonitosti.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se protiv istoga može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Splitu u roku od 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman

KLASA: UP/I 1000-05/24-01/01
URBROJ: 326-01-26-24-41

Zagreb, 28. lipnja 2024.